

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

Nejslavnější doba lázní ve Vápenném Podolu přišla v 18. a na počátku 19. století. Jezdil sem i dramatik Václav Kliment Klicpera.

sedělo v sukni a ze strany. Společně s obrazy je najdeme v gala-sedlovně či postrojovně. Vše tu voní kůží i pachem koní.

Na zdech stále poutají obrazy a nápisy vztahující se k lovu. Hrabě zaměstnával i muže, který měl na starosti výcvik smečky psů. A ještě jedno má hrabě Kinský v roce 1875 na svědomí. V Anglii se seznámil s fotbalem. Poprvé v Čechách se nejspíš hrál právě v Heřmanově Městci.

Tajemství lázeňské vody

Vápenný Podol skutečně leží „po dole“, resp. na svazích údolí. Do jeho dějin se zapsala těžba kamene. Z podolského vápence je prý ve Vídni rakev císaře Leopolda II. z roku 1793. Odvážela ji dvě šestispřeží a čtyři čtyřspřeží. Posloužil i k hlavnímu oltáři u sv. Salvátora v Chrudimi.

Zasypaná lomová jáma nad kostelem sv. Václava, postaveným na místě starší kaple za Josefa II., i další místa v okolí dávají tušit, kde se těžilo. Ve vápence v nedalekých Prachovicích se pracuje dodnes. Tady je klid, ovšem nebývalo tomu tak vždy.

Mohly za to lázně a nebyly jediné. Tehdy se často jednalo vlastně o místa ideální k letním bytům a rekreaci. Vanové lázně fungovaly i v Heřmanově Městci. O kilometr dál se bylo možné zastavit v Konopáči v Eliščiných lázních. V roce 1848 je založil doktor Buchar jako nejstarší léčebné sanatorium v Čechách, kde se užívala i pověstná vodol léčba bavorského faráře Sebastiana Kneippa. Poslední zmínky o lázních najdeme ještě v roce 1901.

Podolské lázně prosluly jako Lázně sv. Václava. Mohutný léčivý pramen na úpatí vrchu jihovýchodně od obce chránila kaplička se čtyřmi kamennými sloupy. Odborníci tehdy konstatovali, že voda obsahuje v osmi lékárnických librách mimo kyselinu uhličitou 13,5 g síranu vápenatého, 8,5 g chloridu vápenatého, 1,75 g síranu hlinitého a 7,25 g síranu sodného.

Léčila kožní nemoci, dnu a revmatismus, nemoci jater, sleziny, ledvin a močového mě-

chýře, mimoto i chudokrevnost, otekliny a hlízy, a pokud vás snad bolely oči, tak jste tady také byli na správném místě.

Klicpera karbaníkem

Lidé sem přijížděli od roku 1659. Nejslavnější doba přišla v 18. a na počátku 19. století. Doktor Josef Bojislav Pichl z Pardubic připomíná ve své knize paměti, že se v lázních „scházela zajímavá společnost hráčů a zánícených karbaníků okolních k zvláštní partii bulkové. Zvláště Václav Kliment Klicpera své prázdniny zde trávil a podolské sousedy bulku a v šachy hráti učil.“

Tento rodák z Chlumce nad Cidlinou, autor divadelních her Hadrián z Římsů či Rohovín Čtverrohy (kterého napsal z recese a vzdoru za jedinou noc bez jediné ženské role, neboť chlumcké herečky odmítaly hrát česky), nezapřel dramatika ani zde. Jako horlivý hráč této karretní hry její pravidla dokonce zveršoval.

Lázeňské budovy U Turecké hlavy, U Černého orla a U Bílého lva ovšem proměnil čas. „V poslední době znovu... vábí sem jak čistý

lesní vzduch a krajina kolem dokola obklopena jehličnatými lesy... rozkošné vycházky do hlubokých roklí...“ píše průvodce před sto lety.

Dnes leda pamětní deska na budově připomene, že hudební skladatel Oskar Odstrčil ve dvacátých letech minulého století „zde po mnoho roků v tvůrčí práci radost a klid prožíval“. Klid tady hledal i bezmála pětasedmdesátiletý básník Stanislav Kostka Neumann. Uchýlil se sem v březnu 1939 před německou okupací a zůstal až do květnových dnů v pětáctýřicátém roce, kdy mu bylo osmdesát.

Zašlá sláva obce

Vápenný Podol potěší i železniční archeology. Lomy byly důvodem, proč sem už v roce 1882 přijel první vlak z Přelouče. V Tasovicích vznikla později odbočka do Prachovic. Výkop nové trati začal v pondělí 27. března 1882. Vytrvale lilo a dělníci se potýkali s velkým stoupáním i sesuvy půdy. Přesto výstavba trvala necelých pět měsíců, jak ostatně tehdy bylo zvykem. 25. srpna 1882 přijel první vlak do Heřmanova Městce, o měsíc později do Vápenného Podola, 18. října začal pravidelný provoz.

Zpočátku tudy jezdily dva páry osobních vlaků. Druhá větev do Prachovic sloužila až do roku 1920 jen nákladní dopravě. Původní projekt počítal s tím, že se později propojí do Třemošnice, kam dodnes jezdí vlak z Čáslavi. K tomu nedošlo, ale zásluhou rozšíření provozu vápenky odbočka nabývala na důležitosti.

Naopak na trati do Vápenného Podola jezdily jen osobáky, což na zajištění rentability nestačilo. Poslední vlak tudy projel 14. ledna 1977. O tři roky později kolejnice na dvou kilometrech zmizely. Železniční fanda objeví pouze násep, domek u odbočky v Tasovicích či klenutý mostek. Z nádraží je obytný dům, na konci (či počátku) tratě ve Vápenném Podolu potkáte na náspu maminku s kočárkem a tam, kde kdysi dýmala lokomotiva, se pasou ovce. ■

RICHARD GRÉGR

Foto: autor

Z nádražní budovy je dnes obytný domek. Poslední vlak tu zastavil v roce 1977.

